

СЕКЦІЯ 6. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ, МАЙНОВИХ ТА ІНШИХ РЕСУРСІВ ГРОМАД

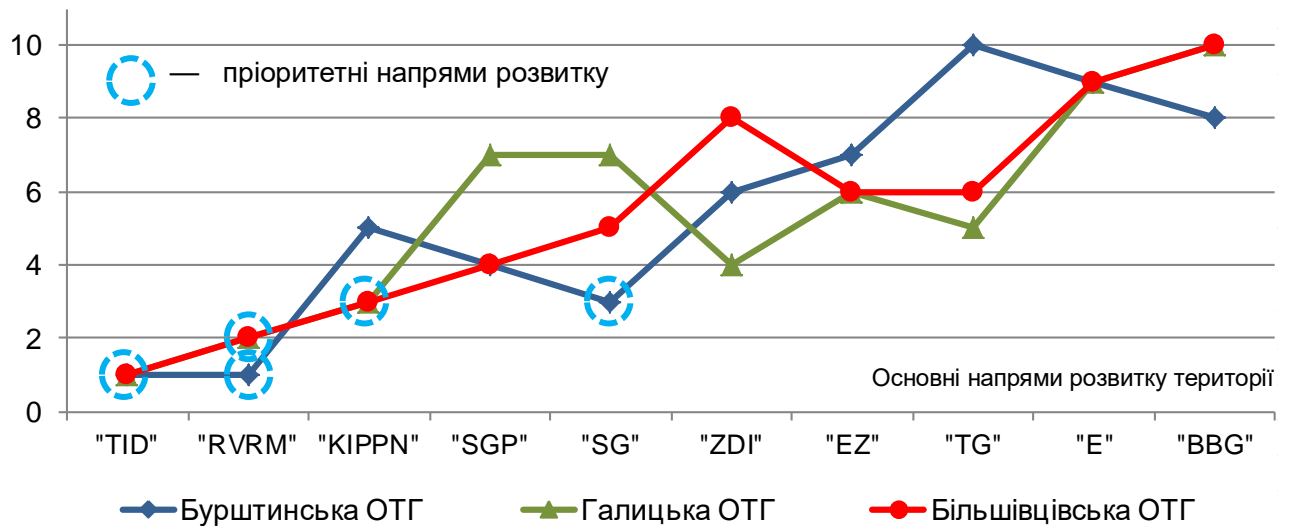
Васильченко С.М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки, експерт Громадського центру «Ділові ініціативи»

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ, МАЙНОВИХ ТА ІНШИХ РЕСУРСІВ ГРОМАД

Стратегічне планування умовах децентралізації набуває ключового значення для розвитку новостворених територіальних громад. [1,2] Однак, досвід розробки стратегій місцевого розвитку показує, що лідерам територіальних громад часто бракує стратегічного бачення перспектив, вміння знаходити точки росту, визначати і використовувати вирашні особливості громад. В ході розробки стратегії (Стратегію (концепцію) розвитку громад Галицького району та міста Бурштин було розроблено експертами Громадського центру «Ділові ініціативи» (м Івано-Франківськ) за ініціативи компанії ДТЕК), в першу чергу, необхідно визначити основні проблеми і пріоритети розвитку територій. Для було проведено опитування серед лідерів громад Галицького району та м. Бурштин. Основним джерелом інформації (анкетування), необхідної для проведення аналізу, була заповнена респондентом анкета. Респондентами були представники тих громад (населених пунктів), які входять до складу Більшівцівської, Бурштинської та Галицької ТГ. Опитування проводилось експертами ГЦ «Ділові ініціативи» [3] під час проведення робочих зустрічей з мешканцями цих територіальних утворень. Форма анкети (її структура, розділи, основні питання, варіанти відповідей на “закриті” питання та пояснення для “відкритих” питань) була розроблена комітетами зі стратегічного планування. В процесі проведення опитування було зібрано всього 75 анкет, заповнених представниками 39 населених пунктів Галицького району та м. Бурштин.

Ранжування “ключових” напрямів розвитку територій, отримані в результаті опитування для кожної з трьох ТГ за шкалою від 1 до 10 (1 – це максимум, 10 - це мінімум) представлено на рисунку 1.

Умовні позначення напрямів:

1 бал — **max**

10 балів — **min**

"TID" Транспортна інфраструктура і Дороги

"RVRM" Розвиток Виробництва і Створення Робочих Місць

"KIPPN" Комунальна Інфраструктура та Комунальні Послуги Населенню

"SGP" Переробна галузь продукції С/Г

"SG" Сільське Господарство (фермерство)

"ZDI" Земельні Ділянки для Інвесторів

Рис. 1. Ранжування ключових напрямів розвитку територіальних громад.

Очевидно, що ключовим напрямом для майбутнього розвитку територій, на думку учасників анкетування, як для кожної потенційної ОТГ, так і загалом по району, залишається транспортна інфраструктура. Другим ключовим напрямом розвитку території, на думку респондентів, є розвиток виробництва і створення нових робочих місць (у тому числі і через підтримку місцевого малого і середнього бізнесу), хоча за модальними оцінками цей напрям відповідає 3-ій позиції (Бурштинська і Більшівцівська ОТГ) та 5-ій позиції (Галицька ОТГ і загалом по району) за 10-ти бальною шкалою пріоритетів.

Одночасно опитування показало, що у мешканців громад існують традиційні хибні уявлення щодо ефективної структури економіки майбутніх об'єднаних територіальних громад. Серед основних галузей економіки пріоритетними вони визначають ті, які безпосередньо пов'язані з сільським господарством та з суміжною діяльністю, яка має малу додану вартість і не створює багато робочих місць. Непокоїть, що за даними опитування, мешканці громад не усвідомлюють значення розвитку туризму і відпочинку на Прикарпатті: такі пріоритети як тепличне господарство, туризм, екологія і довкілля, посідають останні місця в системі оцінок респондентів усіх досліджених територіальних громад. Все це свідчить про те, що стратегічне планування, звичайно, повинно спиратися на думку громади, але до процесу розробки стратегій розвитку новостворених громад слід активно залучати експертів зі стратегічного планування, фахівців з маркетингу регіону. Це

допоможе громадам ефективно використовувати власні ресурси і розвиватися швидше.

Інформаційні джерела

1. Васильченко С.М. Методичні підходи до стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал. – Вип. 13. – Т. 1 /Васильченко Г.В., Васильченко С.М., Вербовська Л.С./ Івано-Франківськ: Видавництво ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2017.- С.202 - 208.

2. Serhii Vasylchenko. Strategies of local development: successful approaches and methods.//Zeszyty Naukowe Politechniki Poznań skiej. Organizacja i Zarządzanie. / Serhii Vasylchenko, Lesya Verbovska, Galyna Vasylchenko/. - Poznań: Politechnika Poznańska. - 2018. - №75. - P.301 – 307. (ISSN 0239-9415).DOI: 10.21008/J.0239-9415.2017.075.23 [IndexCopernicus](https://doi.org/10.21008/J.0239-9415.2017.075.23)

3. Громадський центр «Ділові ініціативи». - [Електронний ресурс]. – Доступний з [http://https://di.if.ua/what_we_do](https://di.if.ua/what_we_do)

Кропельницька С.О., канд.екон. наук, доц., доцент кафедри фінансів, директор Проектно-освітнього центру «Агенти змін», Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ВПРОВАДЖЕННЯ КЛАСТЕРНИХ МЕХАНІЗМІВ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ ТА ІНШИХ РЕСУРСІВ ГРОМАД В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID19

Зважаючи на глобальну пандемію та в умовах суттєвого скорочення фінансових та інших ресурсів, почали все частіше використовуватись дієві механізми та інструменти регіонального розвитку задля вирішення водночас вище згаданих проблем. Так, з'явилася нова ідея соціального проєктуна базі запуску кластера, номінована у конкурсі «Золотий Фліпчарт» [1], що має на меті мобілізувати внутрішні ресурси територіальних громад, зокрема на рівні регіону та одночасно допомогти подолати проблем ковідної та постковідної економіки й вирішити інші соціально важливі завдання.

На відміну від традиційної форми організації виробництва товарів та/або надання послуг, функціонування кластерів має свою специфіку [2].

Нагадаємо, що кластер, на нашу думку, виступає системою економічних відносин, що виникають між суб'єктами господарювання, які об'єднуються на добровільних засадах, базуються на територіальних, технологічних і/або інституційних (соціальних) зв'язках та спрямовані на досягнення кращого сумарного фінансового результату кластера та кожного його суб'єкта при високому рівні конкуренції [3].

Ідея проєкту пов'язана із проблемою відсутності замкнутої й цілісної системи реагування на виклики, з якими зустрічаються родини хворих на ковід. Це формування єдиної кластерної платформи «COVID-19: